

OM MOMS

Detta är ett informationsblad från Ordkanon AB om moms, speciellt framtaget för dig som har eller vill starta enskild näringsverksamhet inom spoken word-området.

INNEHÅLL:

- VAD ÄR MOMS?
- MOMSREGISTRERING ELLER INTE?
- VANLIGA ARTIKLAR OCH MOMSSATSER INOM KULTUR-OMRÅDET / SPOKEN WORD
 - 0% MOMS
 - 6% MOMS
 - 12% MOMS
 - 25% MOMS
- UNDANTAG OCH GRÅZONER
- MOMSREGLER UTOMLANDS
- BERÄKNA MOMS PÅ EN VARA
- OMOVÄND SKATTSKYLDIGHET

OM MOMS

Här finner du info om moms. Om inget annat anges gäller informationen i detta dokument dig med enskild näringsverksamhet (enskild firma). För andra företagsformer kan andra regler gälla.

I slutet av dokumentet hittar du de källor som använts för att sammanställa denna information. Vi på Ordkanon förbehåller oss för feltolkningar och eventuella felaktiga och/eller inaktuella uppgifter. Tänk på att det alltid är du som företagare som är ytterst ansvarig för att hålla dig till de lagar och regler som gäller just din företagsform.

VAD ÄR MOMS?

Moms (mervärdesskatt) är en skatt som vi alla betalar när vi köper varor och tjänster. Du som har företag och säljer varor eller tjänster i Sverige ska ta ut moms av dina kunder, så kallad utgående moms. Momsen är ingen kostnad eller intäkt för dig, utan en skatt som du tar ut av kunden och redovisar vidare till staten.

När du sedan köper varor eller tjänster till ditt företag betalar du moms på dem, så kallad ingående moms. Du redovisar moms i en momsdeklaration. När du redovisar och betalar moms till Skatteverket är det skillnaden mellan utgående moms och ingående moms som du ska betala eller få tillbaka. Hur ofta du ska redovisa och betala moms beror på hur stor försäljning du har och hur du valt att registrera dig.

Registrera företaget för moms

Om du bedriver verksamhet som gör att du ska betala eller få tillbaka moms, ska du vara momsregistrerad. Du anmäler momsregistrering till Skatteverket. I din anmälan ska du bland annat lämna uppgift om hur stor försäljning du beräknar i din verksamhet, hur ofta du vill redovisa moms och vilken redovisningsmetod du använder. Du kan också anmäla dig för moms genom att skicka in blanketten Företagsregistrering (SKV 4620) till Skatteverket.

MOMSREGISTRERING ELLER INTE?

Om du beräknar att din försäljning inte kommer bli större än 80 000 kronor (innan 2022-07-01 var denna gräns 30 000 kronor) exklusive moms första beskattningsåret omfattas du automatiskt av momsbefrielse. Är du befriad och bara säljer varor och tjänster inom landet som omfattas av befrielsen ska du inte registrera dig för moms. Befrielsen är frivillig.

MOMSREGISTRERING ELLER INTE? FORTS.

Du kan alltid välja att bli momspliktig även om du inte kommer över beloppsgränsen 80 000 kronor.

OBS! Kom ihåg att om du är momsbefriad får du absolut inte ange moms på dina fakturor, även när du säljer varor och tjänster som normalt är momspliktiga. Du kan heller inte göra momsavdrag för dina inköp.

VANLIGA ARTIKLAR OCH MOMSSATSER INOM KULTUROMRÅDET / SPOKEN WORD

Huvudregeln är att alla varor och tjänster är momspliktiga (alltså att du ska lägga på moms på priset vid försäljning), men det finns undantag. Om du säljer varor och tjänster som är undantagna momsplikt ska du inte lägga på någon moms. Du har då inte heller avdragsrätt för moms på dina inköp.

Det finns tre olika momssatser i Sverige; 6 %, 12 % och 25 %. Utöver det är som sagt också vissa varor och tjänster momsbefriade och har alltså 0 % moms. När du lägger på moms beräknar du det på hela beloppet som kunden betalar för varan eller tjänsten (med undantag för eventuell ränta).

- 25 procent moms gäller på de flesta varor och tjänster.
- 12 procent moms är det på till exempel livsmedel, hotell- och restaurangtjänster samt konstverk som konstnären säljer själv.
- 6 procent moms är det på bland annat tidningar, böcker, persontransporter inom Sverige, inträde till konstnärliga, kulturella eller underhållningsevenemang samt när du upplåter eller överlåter upphovsrätten till litterära eller konstnärliga verk.

0 % MOMS / MOMSBEFRIAD FÖRSÄLJNING

Försäljning av följande varor och tjänster är momsbefriad:

- **Framträdande inför livepublik med egenskrivet material** (OBS! Se ”Undantag och gråzoner”). För att framträdandet ska vara momsfritt krävs att följande fyra förutsättningar är uppfyllda:
 1. Att du som framträder är utövande konstnär (t.ex. scenpoet, skådespelare, sångare, musiker, dansare, recitator, dirigent, performance- eller cirkusartist)
 2. Att framträdandet sker inför en publik, med andra ord att publiken finns på plats. Filminspelning och inspelning eller direktutsändning i radio eller TV eller så kallad streamning på internet räknas inte som ett framträdande inför en publik

0 % MOMS / MOMSBEFRIAD FÖRSÄLJNING FORTS.

3. Att du framför ett litterärt eller konstnärligt verk som skyddas av [upphovsrättslagen](#)
 4. Att det är du själv som framträder, eller säljer framträdandet genom ditt företag. Momsfriheten gäller därför aldrig vid till exempel förmedling via Ordkanon eller annan förmedlingstjänst. Den gäller inte heller om du använder dig av faktureringsstjänst.
- **Momsfri utbildning som du tillhandahåller för egen räkning och under eget ansvar.** Detta gäller i stort sett aldrig vanliga workshops mm, även när de utförs på skolor. Men om följande kriterier är uppfyllda kan ett utbildningsuppdrag vara momsritt:
 1. Du tillhandahåller utbildningen från en egen organisatorisk struktur. Du använder alltså egna lokaler (ägda eller hyrda) eller en egen digital plattform samt egen utrustning och övrig personal som behövs för att tillhandahålla tjänsten.
 2. Du har det övergripande ansvaret för utbildningen.
 3. Du kan bestämma när i tiden utbildningen ska ges.
 4. Du avgör vilka elever som ska få utbildningen.

OBS! Tänk på att om du enbart har momsbefriad försäljning får du heller inte göra avdrag för moms på dina inköp.

6 % MOMS

När du säljer följande varor och tjänster ska du lägga på 6 % moms:

- **Litterära verk** som du har upphovsrätt till, till exempel böcker, tidningar, poezines, essäer, recensioner med mera.
- **Översättningar, bearbetningar och samlingsverk.**
- **Persontransporter inom Sverige**, till exempel buss-, tåg- och flygbiljetter
- Överlåtelse/upplåtelse av upphovsrätt till en **inspelning av ditt eget framförande**. Alltså till exempel om du säljer en inspelad diktvideo till en uppdragsgivare.

12 % MOMS

När du säljer följande varor och tjänster ska du lägga på 12 % moms:

- **Konstverk** som du skapat och säljer själv.

25 % MOMS

När du säljer följande varor och tjänster ska du lägga på 25 % moms:

- **Workshops**, såväl privat som inom skolan.
- **Föredrag och föreläsningar** (OBS! Se "Undantag och gråzoner").
- **Uppdrag som konferencier** (OBS! Se "Undantag och gråzoner").
- Medverkan som **moderator eller deltagare i panelsamtal**.
- Överlåtelse/upplåtelse av **fotografier, reklamalster, system, film eller liknande upptagning**.

UNDANTAG OCH GRÅZONER

Huvudsaklig prestation

Momssats på ett uppdrag avgörs av vad som är den huvudsakliga prestationen. Ibland kan det bli lite klurigt, t.ex. vid framträdanden som blandar framförande av eget material med föreläsning, workshoppelement eller konferenciarskap. Då avgörs momssatsen av vad framträdandet huvudsakligen innehöll. För att bedöma detta kan du fundera på frågor som vad som var syftet med framträdandet, varför du blivit bokad och vad som rent tidsmässigt upptog den största delen av framträdandet. En föreläsning blir alltså inte automatiskt momsfri för att du läser en dikt, och samtidigt blir ditt framträdande inte automatiskt momspliktigt för att du t.ex. berättar om ditt konstnärskap eller låter publiken göra en interaktiv övning under framträdandet.

Underordnade varor och tjänster

Alla kostnader och utlägg du fakturerar vidare till kunden vid ett uppdrag ska ha samma momssats som arvudet för framträdandet om de kan anses underordnade detta. Detta gäller t.ex. kostnader för resor, hotellrum, workshopmaterial, rekvisita, teknisk utrustning osv. – alla kostnader som ska ingå i huvuduppdraget enligt överenskommelse med uppdragsgivaren.

Exempel:

Zahra ska genomföra en läsning av sin egen poesi på en festival på annan ort. Uppdragsgivaren står för resa och boende, samt frakt av rekvisita. Zahra bokar och betalar själv fraktkostnaden, resan och hotellet, och tar med dessa kostnader på sin faktura till uppdragsgivaren. I och med att huvuduppdraget är momsbefriat lägger hon inte heller på någon moms på de underordnade posterna, även om hon specificerar dem på fakturan.

UNDANTAG OCH GRÄZONER FORTS.

Ezdin har hållit en workshop på en folkhögskola. Han har lagt ut för resan dit. Han har också nyligen gett ut en diktsamling. Folkhögskolan bad honom ta med 5 ex av boken som de ville köpa in till sitt skolbibliotek. På fakturan lägger han på arvodet, resekostnaderna och 5 ex av sin bok. Resekostnaderna är underordnade workshoppen, och ska därför ha 25 % moms. Böckerna är ett separat inköp från skolan som inte är underordnat workshoppen, och ska därför ha 6 % moms.

Aya håller workshop på ett bibliotek. Under workshoppen ska de använda sig av Ayas utgivna roman. Biblioteket bestämmer sig därför att köpa in ett ex till alla workshopdeltagare, som de kan använda under workshoppen. När Aya fakturerar biblioteket lägger hen på kostnaden för böckerna med 25 % moms, då de är en del av workshopmaterialet.

MOMSREGLER FÖR SCENKONST OCH FÖRSÄLTNING UTOMLANDS

Om du säljer tjänster utomlands kan du behöva momsregistrera dig i det land där ditt arrangemang äger rum. Kontakta [Skatteverket](#) för att få information om vad som gäller för just din verksamhet.

BERÄKNA MOMS PÅ EN VARA

För att beräkna summan för momsen du ska lägga på är det enklaste att räkna priset på din vara eller tjänst x 0,XX, där XX är aktuell momssats. Här kommer några exempel:

Vara/tjänst: Workshop (25 % moms)

Ditt pris: 5 000 kr

Moms: $5\,000\text{ kr} \times 0,25 = 1\,250\text{ kr}$

Pris inklusive moms: $5\,000\text{ kr} + 1\,250\text{ kr} = 6\,250\text{ kr}$

Vara/tjänst: Poeisbok (6 % moms)

Ditt pris: 189 kr

Moms: $189\text{ kr} \times 0,06 = 11,34\text{ kr}$

Pris inklusive moms: $189\text{ kr} + 11,34\text{ kr} = 200,34\text{ kr}$

Vid försäljning av momsbefriade varor/tjänster eller om du valt att inte momsregistrera dig så lägger du inte på någon moms.

OMVÄND SKATTSKYLDIGHET (OMVÄND MOMS)

Normalt är det den som säljer varor eller tjänster som tar ut moms vid försäljningen och betalar in den till staten. Vid omvänd skattskyldighet är det i stället köparen som är skyldig att betala moms till staten.

Du ska bara använda omvänd skattskyldighet i vissa bestämda fall. Som säljare kan du alltså inte välja om du ska låta köparen redovisa momsen eller inte. Omvänt måste du som köpare redovisa momsen när omvänd skattskyldighet gäller.

Omvänd skattskyldighet gäller sällan vid inköp och försäljning inom Sverige. Men om du säljer varor eller tjänster inom EU eller till länder utanför EU kan omvänd skattskyldighet gälla. Du kan läsa mer om omvänd moms på [Skatteverket](#).

KÄLLHÄNVISNINGAR

Verksamt.se: Vad är moms? <https://www.verksamt.se/starta/skatter-och-avgifter/moms>, 2022-08-16, 10:40

Verksamt.se: Moms inom scenkonstområdet. <https://www.verksamt.se/starta/vad-galler-i-din-bransch/scenkonst/moms-inom-scenkonstområdet>, 2022-08-16, 10:40

Easycount.se: Momsfri utbildning och underentreprenörer. <https://easycount.se/momsfri-utbildning-och-underentreprenorer/>, 2022-08-16, 10:41

Författarförbundet.se: Moms. <https://forfattarforbundet.se/radgivning/arvodesrekommendationer/moms/> 2022-08-16, 10:54

Musikerförbundet.se: Gager och moms. <https://www.musikerforbundet.se/gager-och-moms/> 2022-08-16, 11:29

Skatteverket.se: Omvänd skattskyldighet. <https://www.skatteverket.se/foretag/moms/sarskilda-momsregler/omvandskattskyldighet.4.47eb30f51122b1aaad28000258292.html>, 2022-08-19, 10:57